

SKADLIG, a. 2. Som orsakar, vållar, medför skada. *S-a vålskor, lärror.* — *Syn.* Menlig, Förderlig, Olycksbringande.

SKADLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara skadlig. — *Syn.* Menlighet, Förderlighet.

SKADLIGT, adv. På ett skadligt sätt. *Verka s.* — *Syn.* Menligt, Förderligt.

SKADSKJUTEN, a. 2. neutr. — *et.* (jäg.) Som genom skott blifvit skadad.

SKAF, n. sing. 1) Skafning. *Det har skett genom s.* — 2) Skafvet ställe. *S. på benet.* — 3) Hvad som blifvit afskafvet. — *Syn.* Afskaf.

SKAFBETE, n. 4. (fam.) Dåligt bete.

SKAFBOCK, m. 2. ell. **SKAFBOM**, m. 2. pl. — *bommar.* (garf.) Trä, hvarpå hudar skafvas. **SKAFBRÅDE**, n. 4. Bråde, hvarpå hudar skafvas.

SKAFFA, v. n. 1. I. (sjöt.) Spisa, äta.

SKAFFA, v. a. 1. II. Sörja för, anställa, laga, att något erhålles, bekommes; bereda. *S. någon penningar. S. någon förtret, ledsamhet. S. sig kläder, ved, för vintern. S. sig ro, hvila. S. råd. S. sig sjelf rätt. S. sig arbete. S. sig att göra.* — Kan äfv. hafva person till objekt, t. ex.: *S. hit honom, laga, att han kommer hit.* — *S. rätt på, s. till rätta, se Tillrättskaffa.* *S. ur vägen, undanskaffa, undanrödja.* — *S. af, bört, främ, i'n, se Afskaffa, &c. S. fört, se Fortskaffa. S. igenom, ned, undan, upp, ut, öfver, laga, att person eller sak kommer igenom, &c. S. igen, se Återskaffa.* — *Syn.* Anskaffa, Förskaffa. — *V. n.* Brukas i samma mening som Göra (hem. 7). *Hafva mycket att s. Gifva en mycket att s. Hafva att s. med någon. Jag vill för ingen del ha att s. med honom. Dermed har jag ingenting att s. — Skaffande, n. 4.*

SKAFFARE, m. 3. — **ERSKA**, f. 1. (gam.; af *Skaffa*, äta) Person, som anskaffar lifsmedel för hushåll eller samfund. *S. i kloster.* — *Syn.* Inköpare.

SKAFFERI, n. 3. (af *Skaffa*, äta) Rum, kontor, skåp, der matvaror, isynn. tillagade, förvaras.

SKAFFNING, f. 2. (sjöt.) Ätande, spisning, måltid. *Ringa till s.*

SKAFFÖTTES, adv. Säges om personer, som ligga med fötterna vid hvarandras hufvuden. *Ligga s.*

SKAFGODS, n. sing. Se *Afskaf*.

SKAFGRÄS, n. 3. Se *Skäfte*.

SKAFHOSTA, f. sing. Se *Torrhosta*.

SKAFJERN, n. 3. Eggjern, som i åtskilliga konster och yrken brukas till skafning.

SKAFKNIF, m. 2. pl. — *knivar.* Knif med inböjd egg, som brukas till hudars skafning.

SKAFNING, f. 2. Förrättningen, göromålet, då något skafves.

SKAFSPÅN, n. 3. Se *Afskaf*.

SKAFSTEN, m. 2. Hvasst sten, som begagnas att skafva med.

SKAFSÅR, n. 3. Sår, uppkommet genom skafning.

SKAFT, skåfft, n. 3. 1) Den långa, smala, vanligen af trä förfärdigade delen af ett redskap, verktyg o. s. v., i hvilken man vid dettas begagnande håller. *S-et på en qvast, en yxa, en spade, en knif, en lans. S-et till en tobakspipa. Sätta s. på en qvast. Taga lös af s-et. Gå af s-et, lossna från s-et.* (Fig.) *Hålla i s-et,* verksamt bidraga till, verka för något. — *S. på stölar, strumpor, se Stöfvelskast, Strumpskast.* — 2) *S. på en väfstol,* de käppar, på

hvilka solfven äro uppträdda. *S. på en musiknot,* det fina streck, som utgår ifrån dess hufvud. *S-et på en penna,* den del deraf, hvarvid fanet är fäst. Se äfv. *Bladskast.* — *Ss. S-lös.*

SKAFTA, v. a. 1. Förse med skaft, sätta skaft på. — *S-d*, part. pass. *S-dt blad,* med bladskast.

SKAFTSLUNGA, f. 1. Se *Stafslunga*.

SKAFTSPJUT, n. 3. Se *Snarspjut*.

SKAFTTIONDE, n. 4. Tionde af sädeskärfvar från skattskyldig jord.

SKAFTVILLA, f. 1. Fel vid väfning, då en tråd blifvit träd genom orätt solf.

SKAFULL, skåvull, f. sing. Ull, som vid skinnberedning med skafkniven afskafves af fårskinn.

SKAFVA, v. a. o. n. 2. Impf. *Skafde.* Sup. *Skafvit* o. *Skaft.* Part. pass. *Skafven* o. *Skafd.* 1) Med ett hvasst verktyg ifrån ytan af en kropp afskilja helt små delar, för att glätta, bearbeta, helt och hållet bortskafta eller söndersmula den. *S. hudar. S. barken af trä. S. köttet af en hud. S. af, bört, sönder, se Afskafva, &c. S. undan, se Bortskafta.* — 2) Säges äfv. i fråga om hvarje-handa skarpa, hårda föremål, som nöta emot en kropp eller kroppsdel, så att håll, smärta, skada o. s. v. deraf uppkomma. *Skon har skafvit håll på hälen. Boken har blifvit litet skafd i ryggen emot koffertlåset.* — Brukas äfv. om den, som råkar att tillfälligtvis få någon kroppsdel skafd, t. ex.: *Han stötte emot och skafde håll på benet.* Man säger i samma mening *S. sig*, t. ex.: *Han föll och skafde sig på benet.* — 2) (Fig.) a) Skinna, preja. *Skinna och s. S. en in på benen,* till det yttersta. — b) (neutralt) Gnida, vara snål. — *Skafvande, n. 4.*

SKAFVANK, skavånngk, n. 3. (fam.; af *Skafva* och *Vank*) 1) (egentl.) Vank, sår, skada, lyte, genom skafning. — 2) (i allm.) Vank, lyte, fel, bristfällighet. [Skavank.]

SKAFVARE, m. 3. 1) En, som skafver. — 2) Skarpt stålverktyg, hvarmed metalltytor skafvas, för att polera dem.

SKAK, n. 3. 1) Se *Skakande*. — 2) Forselvagn med stegar på sidorna, såsom t. ex. en hövagn (Höskak).

SKAKA, v. a. o. n. 1. Häftigt och flera gånger efter hvarandra röra något fram och tillbaka, så att alla dess delar deraf komma i rörelse. *S. fruklträden. Taga någon i kragen och s. honom. Vagnen s-de mig. Kanondundret s-de husen. S. frukt af träden, skaka träden, så att deras frukt affaller. S. på hufvudet. S. på sig, häftigt röra alla kroppens delar fram och tillbaka. Fara ut att s. på sig.* (Fig.) *S. ur ärmarna,* med lätthet åstadkomma. *Olyckan har icke s-t hans mod, icke betagit honom modet.* — *S. af, bört, om, sönder, ut, se Afskaka, &c. S. lös, ned, omkull, skaka så, att något lossnar, faller ned, omkull.* — *Syn.* Rista. — *V. n.* 1) Häftigt fara fram och åter, så att stötar deraf uppkomma. *Vagnen s-r.* — 2) Skällva, darra, bäfva. *Marken s-de.* — *S. sig, v. r.* Häftigt röra sig fram och åter. — *S-s, v. d.* Blifva skakad, skällva, darra. *Huset s-des af jordstöten.*

SKAKANDE, n. 4. Handlingen, verknigen, då något skakas.

SKAKEL, m. 2. pl. *skaklar.* Hvarje af stängerna på en vagnstistel. (Fig. fam.) *Hoppa ur, skena öfver skaklarna,* öfverskrida alla gränser, blifva tygellös. *Vända skaklarna i vädret,* vända benen i vädret.